

Babyer med 22q11 DS kan tale

Af Camilla V. Kramer

Jeg vil påstå, at vores lille dreng, Mads, med 22q11 DS kan snakke bedre med os, end hans storebror uden kromosomfejlen kunne i samme alder. Mads er snart 1½ år og siger kun uforståelige lyde og viser ikke de store tegn på at efterligne vores ord, som børn i den alder ellers ville gøre. Alligevel er det ofte muligt for ham at fortælle os, hvad han tænker på, da vi bruger baby-tegn, og har øvet det siden han var omkring 9 mdr.

Børn med 22q11 DS er ofte sene i deres sprogudvikling, og ofte begynder de først at snakke, når de er 2-3 år. Undersøgelser viser dog, at det ekspressive sprog er meget mere forsinket end det impressive sprog, dvs. at børnene går rundt med rigtig mange ord og forståelse af sproget i hovedet, men ikke kan udtrykke det. Jeg mener, at det impressive sprog bør udnyttes i langt højere grad, hvilket babytegn kan hjælpe med. Det har tillige vist sig, at babytegn fremmer barnets sproglige udvikling. Desuden vil babytegn senere hen være behjælpelig ved udtalelsesvanskeligheder, som ofte er et problem hos børn med 22q11 DS.

Baby-tegn er ikke tegn til tale eller tegnsprog og ikke noget, som man skal have et kursus i. Det er noget, som man selv udvikler eller barnet finder på. Så jeg mener bestemt, at det er noget alle straks kan gå i gang med, hvis de har babyer eller små børn. Det kan måske godt virke lidt uoverskueligt at skulle i gang med, når man har en baby med 22q11 DS, hvor man har så mange andre ting at forholde sig til. Til gengæld er det efter min mening det hele værd. Det er meget givende for alle parter, at man kan kommunikere sammen og derved spare utrolig mange frustrationer siden hen. Mads brugte sit første babytegn, da han var 13 mdr., og herefter er det gået stærkt fremad med at bruge dem. I dag kan han knap 30 tegn. Det lyder umiddelbart af mange tegn at holde styr på, men man finder på de tegn, som falder én naturligt: For eksempel pege i øret = høre/musik, stikke tungen ud af munden og halse = hund, eller pegefinger og tommeltot mod mund = spise/mad. Vi har fundet inspiration til de babytegn vi bruger i en bog om babytegn og en Baby-Einstein video. Nogle af tegnene har Mads lavet lidt om, og så bruger vi bare dem. Og hvis vi ikke lige kigger på ham, når han vil fortælle os noget, siger han en speciel lyd, så vi kigger på ham.

Mads' storebror Jonas på 3½ år bruger også babytegnene sammen med Mads. Jonas er helt vild med at lære og selv finde på babytegn. Jeg er sikker på, at det kan spare mange konflikter mellem de to, at de kan snakke sammen. Og de kan udvikle tegnene sammen hen ad vejen, som de finder behov for det.

Eksempler på hvordan Mads bruger babytegn:

- 1) Vi er ude at købe ind, Mads har lige fået morgenmad, men "siger" alligevel "mere" (pegefinger mod håndflade) "spise" (pegefinger og tommeltot til mund). Jeg går hen og finder et rugbrød, og han spiser straks to skiver rugbrød. Hvis han ikke kunne fortælle mig dette, ville jeg aldrig have tænkt over, at han var sulten igen (specielt da han er meget småtspisende), og han ville sikkert have skreget hele indkøbsturen.
- 2) Mads nægter at sove om aftenen og fortæller "op" (pegefinger op i luften) "lys" (åbne og lukke hånden) og "færdig" (håndflader vendes ned og op). Han kan fortælle mig, at han vil op og have tændt lyset, og at han altså er færdig med at ligge der. Jeg er sikker på, at selvom han ikke fik lov til

at komme op, så har det mindsket hans frustrationer, at han kunne fortælle mig, hvad han ville, men at svaret alligevel var nej.

3) Ellers så er bare det at bede om noget vand (hænder gnides mod hinanden) jo en kæmpe fordel.

Jeg kan kun varmt anbefale brug af babytegn, og jeg synes det er enormt velegnet til babyer og små børn med 22q11 DS, som ofte har sprogvanskeligheder. Hvis nogen vil høre mere om vores erfaringer med babytegn, kan jeg kontaktes på [camillakramer\(snabel-a\)gmail.com](mailto:camillakramer(snabel-a)gmail.com)

Læs mere om sprogvanskeligheder og 22q11 DS her:

"22q11 deletion-syndrom – hvad er det?" Af Helle Albrechtsen og Maria Boers: <http://www.22q11.dk/wp-content/uploads/mariaboers1.pdf>

Bogen vi har brugt til inspiration:

"Babytegn. Tal med dit barn før det kan tale". Forlaget LIVA. ISBN: 87-986581-7-4

Billederne: Mads siger henholdsvis "mere" og "spise"